

Nordmenn tør ikke varsle om korrupsjon

Folk frykter gjengjeldelser. – Urovekkende, sier ekspert på korrupsjon.

PÅ VAKT: Guro Slettemark, generalsekretær i Transparency International Norge, mener både kommuner og næringsliv må være på vakt når nesten halvparten av de spurte i undersøkelsen frykter at varsel om korrupsjon vil få negative følger for dem selv.

FOTO: THOMAS BRUN / DAM

Ola Bjørlo Strande Journalist

Publisert 28. okt. 2021 kl. 07:47 Oppdatert 28. okt. 2021 kl. 07:54

44 prosent av innbyggerne i Norge sier frykten for gjengjeldelser eller represalier gjør at de vil kvie seg for å varsle om mulig korrupsjon.

Det kommer fram i en undersøkelse Transparency International har utført.

– Det er et urovekkende høyt antall. Nesten halvparten av de spurte mener det er utrygt å varsle om korrupsjon, sier Guro Slettemark.

Hun er generalsekretær i Transparency International Norge, en organisasjon som jobber for å bekjempe korrupsjon.

Verst i Norden

De norske tallene er høyest i Norden – med god margin. I Sverige svarte 26 prosent at de ikke vil rapportere om korrupsjon. Frykten for å si fra er enda mindre i Danmark og Finland. Der svarer bare 18 og 12 prosent at de ikke ville ha varslet om dette.

Slettemark sier norske myndigheter og bedrifter har en stor utfordring.

– Virksomhetene må sørge for at de har gode varslingsrutiner på plass. De må sørge for at det er trygt å varsle.

Nulltoleranse

Erik Lundeby, seniorrådgiver i NHO, er overrasket over tallene. Han mener NHO må bli enda tydeligere når de jobber med slike saker.

– Det å varsle om korrupsjon er noe man skal gjøre. Og det er noe man skal gjøre trygt.

Lundeby mener det er alle arbeidsgiveres oppgave å ta tak i forholdene på en ordentlig måte.

NHO har nulltoleranse mot korrupsjon. Lundeby sier NHO har jobbet i over 20 år for å motvirke korrupsjon. Han viser også til at Norge tross alt er ett av landene i verden med minst korrupsjon.

- *En av de mest omtalte korrupsjons-sakene i Norge har vært saken om den tidligere politimannen Eirik Jensen:*

MÅ SI FRA: Erik Lundeby, seniorrådgiver i NHO, er tydelig på at alle skal varsle dersom de mistenker korrupsjon i en bedrift.

FOTO: NHO

Purk eller skurk?

Gode rutiner viktig

Bistandsorganisasjonen Care International jobber i mange land der korrupsjon er et langt større problem enn i Norge.

Det preger det daglige arbeidet til organisasjonen, som har 25 ansatte i Norge, men rundt 10.000 på verdensbasis.

Økonomi- og administrasjonssjef i Care Norge, Joveig Eliassen, sier de jobber kontinuerlig med antikorrupsjon. Da er gode rutiner avgjørende. Organisasjonen har kanaler som skal sikre varslerne anonymitet.

– Det viktigste er at når det blir en varsling, så skal varsleren se at de blir tatt på alvor. Varsleren skal bli informert, behandles ordentlig og få en rettssikkerhet.

Medietrykk

Eliassen tror norske myndigheter og næringslivet kan se til organisasjoner som CARE International når det gjelder rutiner og holdningsskapende arbeid for antikorrupsjon.

Hun synes det virker rart at så mange nordmenn sier de ikke vil melde fra om korrupsjon.

– Jeg tror jo systemene i Norge er gode. Men når media omtaler varslingssaker, og det blir høyt medietrykk, så virker det kanskje skremmende, sier Eliassen.

Guro Slettemark tror også at forklaringen på forskjellene i Norden ligger akkurat der. Varslere har stått frem og fortalt om hvilke negative konsekvenser det har hatt for dem.

– Det kan ha bidratt til at folk vegrer seg for å varsle, sier Slettemark.

TA PÅ ALVOR: De som varsler om mulig korrupsjon, må tas på alvor og behandles på en ordentlig måte, mener Joveig Eliassen i Care Norge.

FOTO: CARE NORGE

- *Det kan være tøft å være varsler. I Eidskog endte en varslesak i retten:*

Forlik i varslersaken i Eidskog – varsleren slutter i jobben

Opphavsrett NRK © 2022

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Hildegunn Soldal